

Akcja zbierania podpisów była wyjątkowo udaną

Równoznaczna referendum

Przyjęcie przez Sejm Litwy ustaw, niekorzystnych dla polskiej mniejszości, zostało wstrzymane lub przeniesione na dalszy okres. Dotyczy to Ustawy o oświacie oraz Ustawy o mniejszościach narodowych, których projekty odbiły się negatywnym echem wśród społeczności polskiej.

W znak protestu odnośnie ogólnych zamiarów pogarszania sytuacji zarówno szkolnictwa polskiego jak i uszczuplenia praw mniejszości narodowych Polacy zorganizowali akcję zbierania podpisów...

Na wczorajszej konferencji prasowej w Sejmie, którą przeprowadzili inicjatorzy akcji zbierania podpisów posłowie na Sejm Waldemar Tomaszewski, Jan Mincewicz, prezes ZPL Michał Mackiewicz oraz prezes Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna” Józef Kwiatkowski, poinformowano, że ludność nasza wykazała wyjątkową jedność oraz wyraźną postawę obywatelską, w wyniku czego zebrano po 52 tys. podpisów przeciwko niekorzystnym sformułowaniom w projektach nowych ustaw. Jak zaznaczył prezes Akcji Wyborczej Polaków na Litwie Waldemar Tomaszewski, taką ilość podpisów można porównać do wyników referendum, gdyż swoją postawę wyraziło 90 proc. ludności polskiej mającej prawo głosu.

Ustawa o mniejszościach narodowych miała być przyjęta do 1 stycznia 2003 r., gdyż z tym dniem wygasa ważność poprzedniej ustawy, bardziej korzystnej dla mniejszości narodowych. Ostatnio moc prawną starej ustawy przedłużono na rok. Jak zaznaczył Tomaszewski, nasza ludność na rok wywalczyła sobie to, o co walczyła. Właśnie

Liderzy organizacji polskich przy opasłych księgach z podpisami Polaków, walczących o swe prawa

Fot. Marian Paluszkiwicz

w ciągu tego roku organizacje polskie będą kontynuować działania w kierunku przekonywania władz, by aktualnie działająca Ustawa o mniejszościach obowiązywała nadal.

— W państwie, które kroczy do Unii Europejskiej, nie może być pogarszania się sytuacji mniejszości narodowych — podkreślił poseł.

Jan Mincewicz dodał, że sejmowy komitet oświaty w ciągu trzech miesięcy omawiał projekt Ustawy o oświacie i faktycznie jego omawianie na tym szczeblu jest zakoń-

czony. Dwukrotnie omawianie projektu było stawiane na porządku dziennym posiedzenia plenarnego parlamentu, ale w ostatniej chwili było wykręślane, ponoc na mocy decyzji Zarządu Sejmu.

— Mam wrażenie, że aby nie drażnić elektoratu przed wyborami, ustawa ta zostanie przyjęta po wyborach, jak to zwykle u nas bywa — sarkastycznie zauważył Mincewicz.

Podkreślił raz jeszcze, że Polakom chodzi nie o jakieś nowe przywileje, ale o zachowanie mocy prawnej dotychczasowej ustawy.

— Komu to potrzebne, aby każdy nowy dokument od roku 1992 dotyczący powyższych spraw jedynie pogarszał sytuację mniejszości narodowych? — zapytywał retorycznie poseł.

Mincewicz wyraził wątpliwość, czy te podpisy będą przez nasze najwyższe władze uwzględnione. Jak wykazuje praktyka, zebranie 25 tys. podpisów przeciwko zniesieniu obowiązku matury z języka polskiego dla władz oświatowych Litwy byłoby niczym.

(Dokończenie na str. 2)

Litwa wykorzystała 90 mln litów z funduszu ISPA

Rekonstrukcja autostrady

Zakończono pierwszy etap projektu rekonstrukcji autostrady Wilno-Kowno-Kłajpeda, który w 75 proc. jest finansowany z międzynarodowego funduszu transportu i ochrony środowiska ISPA.

„Kauno tiltai”, zwycięzca otwartego konkursu, w ciągu dwóch lat zrekonstruował 196 km autostrady na sumę ponad 90 mln Lt, z czego aż 75 proc. stanowiły pieniądze z funduszu ISPA, 25 — rządu.

Jak na wczorajszej konferencji prasowej powiedział Michael Graham, kierownik Komisji Europejskiej na Litwie, taka modernizacja sieci litewskich dróg jest korzystna nie tylko dla Litwy, ale też i dla innych krajów Europy.

Polepszenie jakości dróg pozwoli zwiększyć potoki ciężarowych ładunków z Kłajpedy na Białoruś, Obwodu Kaliningradzkiego i z powrotem na Zachód.

Według pana Grahama, w latach 2003-2006 nadal będzie prowadzona rekonstrukcja magistrali Wilno-Kowno-Kłajpeda. Ogółem fundusz ISPA na realizację projektu w latach 2001-2006 przeznaczył 49,41 mln euro.

Virgaudas Puodžiukas, generalny dyrektor dyrekcji dróg samochodowych Litwy, powiedział, że stan magistralnych dróg przed rozpoczęciem rekonstrukcji, był krytyczny. Przełożone przed 30 laty drogi mocno już się zniszczyły, nie wytrzymały już dwu, czy nawet trzykrotnego zwiększenia potoków samochodowych, w tym szczególnie ciężarowych.

Obecnie na zrekonstruowanych odcinkach autostrady została nie tylko odnowiona nawierzchnia, ale też zatroszczono się o bezpieczeństwo pieszych, urządzone zostały barierki ochronne, wiadukty: (ELTA)

Wnioski audytorów państwowych

Środki ciągle maleją

Audytorzy państwowi, po dokonaniu oceny realizowanej w latach 1998-2001 reformy zdrowia, skonstatowali, że zapotrzebowanie środków na ochronę zdrowia w ciągu tego okresu ciągle wzrastało, jednakże środki, jakie państwo przeznaczało na ochronę zdrowia jednego mieszkańca, maleją.

Na wczorajszej konferencji prasowej w Wilnie, na której przedstawiono raport z audytu reformy systemu ochrony zdrowia, przeprowadzonego przez Kontrolę Państwową, mówiono, że z powodu braku pieniędzy w ciągu czterech lat zmalała możliwość dla mieszkańców Litwy uzyskania w czas jakościowej pomocy medycznej.

Jak powiedział na konferencji dyrektor departamentu pierwszego audytu działalności Kontroli Państwowej Rimantas Sanajewas, błędem reformy ochrony zdrowia było to, że nie przewidziano wyraźnego

programu realizowania tej reformy. Zaznaczył on, że również ustalono, iż nieefektywnie wykorzystano środki przeznaczone na opiekę zdrowotną.

Prócz tego, jego zdaniem, reforma ochrony zdrowia do 2002 roku nie rozwiązała jednego z wymienionych w programie zdrowia Litwy w 1998 roku podstawowych problemów systemu świadczenia usług opieki zdrowotnej, związanego z zasobami przeznaczonymi na opiekę zdrowotną.

Jak głosi raport audytu, w ciągu lat realizowania reformy wydatki państwa na opiekę zdrowotną ani razu nie osiągnęły wysokości finansowania przewidzianego w ustawie w systemie zdrowia, mianowicie 5 proc. PKB. W roku ubiegłym na ochronę zdrowia jednego mieszkańca przeznaczono 582,3 Lt, podczas gdy w roku 1998 było 586,6 Lt. (Dokończenie na str. 2)

W NUMERZE

Praworządność — **5**

Alkohol wyparował

Romualdas Beniušis, inspektor grupy badań przestępstw ekonomicznych policji rejonu kretyndzkiego, który sfalszował wyniki badań swojej krwi, nie uniknie odpowiedzialności karnej.

Na luzie — **6**

„Kolorowe lato” w środku zimy

W solarium „La Bamba” przy ulicy Fabijoniškių odbyła się prezentacja nowego, ósmego już albumu młodzieżowego zespołu „Funky” — „Raznocvetnoje leto”.

Być kobietą — **7**

Similia similibus curentur...

...czyli podobnego niech leczy podobny. Taka zasada obowiązuje w homeopatii, leczeniu, które zmusza nasz organizm do walki.

Świat — **8**

Katolicy uznani za ekstremistów

Rosyjski dziennik „Gazietą” ujawnił wczoraj tajny — przygotowany przez urzędników państwowych — raport dla władz Rosji, w którym m.in. katolicy zostali uznani za ekstremistów religijnych.

Społeczeństwo — **9**

Potrzebna i na czasie

W końcu ubiegłego tygodnia w Osiece koło Bartoszyc odbyło się spotkanie przedstawicieli małych i średnich firm z Polski, Litwy i Rosji.

Sentencja

Dowcip jest poezją dla ubogich w życie duchowe inteligentów.

KAROL IRZYKOWSKI

6 grudnia imieniny Mikołaja

Prawda o świętym

Ponoć był wymodlonym dzieckiem bardzo bogatych rodziców. Po ich śmierci jako gorliwy kapłan, a potem biskup Miry, ich majątek rozdał ubogim i potrzebującym.

Pomagał dyskretnie i nie oczekiwiał wdzięczności. Legendy podają, że zwykle czynił to tak zwinnie, iż nikomu nie udawało się go złapać na „gorącym” uczynku. Chyba nie ma drugiego takiego świętego, którego postać byłaby od ponad 1700 lat tak bardzo obecna w naszej

codzienności. Ale czy to nadal ten sam święty? Musiało być coś w tym biskupie niezwykłego, skoro do swoich potrzeb naginają go różne czasy i ideologie. Widocznie każdy czas potrzebuje obdarowywania. Kiedyś przeżywalimy odwiedziny Dziadka Mroza, dziś go zamieniły przerośnięte krasnale w czerwonych uniformach z przekrzywioną czapką i pomponem, wymyślone przez Haddona Sundblama w 1931 roku na potrzeby reklamowe Co-

ca-Coli. Szał zaczyna się na początku grudnia i kończy się w styczniu. Ponieważ przy okazji św. Mikołaja sprzedawcy i biznesmeni w przeróżny sposób dobrze załatwiają swoje handlowe interesy, może ponieważ dlatego jest on tak popularny daleko przed świętami. I bądź tu mądry, nie wierz w Mikołaja, skoro, jak wskazuje praktyka, jest on rzeczywiście świętym, który we wszystkim pomaga.

J. T.

Goście redakcji

Peryferie nie mogą być zapomniane

Mera zainteresował też tradycyjny konkurs „Dziewczyzna Kuriera”

Fot. Marian Paluszkiwicz

Wczoraj redakcja „Kuriera Wileńskiego” podejmowała mera Wilna Artūrasa Zuokasa, który interesował się zarówno wydawaniem dziennika w języku polskim, jak też życiem powszednim tej części miasta.

Gospodarz miasta, z zawodu dziennikarz, interesował się sprawami wydawania gazety codziennej, sprzętem, na którym pracują dziennikarze, jak też tematami, które porusza „Kurier Wileński”.

Korzystając z pobytu poprosiliśmy dostojnego gościa o krótką wypowiedź.

— Będąc w murach redakcji polskiej chciałbym powiedzieć dobre słowo o pracy radnych z ramienia AWPL. Obecna kadencja Rady Miejskiej jest chyba jedną z pierwszych, gdy ta sama koalicja zaczęła i ta sama kończy pracę. Zarówno partia konserwatystów, AWPL, jak też Związek Liberalistów udowodniły, że mogą pracować, domówić się ze sobą i wypracować rozwiązania najbardziej korzystne dla miasta — powiedział mer stolicy Litwy.

— Jestem zadowolony również z tego, że opozycja była konstruktywną i większość decyzji Rady Miejskiej była przyjęta albo absolutną większością głosów, albo z większą przewagą głosów — kontynuował Zuokas.

Według niego, tylko Nowy Związek oraz centryści na naradach w większości przeczyli, prawie zawsze mówiąc: „nie”.

— Przeczyć jest zawsze najtańszą, przy tym nie proponując inne-

go rozwiązanie — zauważył gość „Kuriera Wileńskiego”. — Dlatego sądzę, że mieszkańcy stolicy wybrali dobrą Radę, ale oczywiście jej pracę muszą ocenić sami wileńczanie.

Na pytanie „Kuriera” odnośnie perspektyw dzielnic leżących na peryferiach stolicy, w tym Lipówki, na terenie której mieści się redakcja, Artūras Zuokas powiedział: „Starostwo Ras jest duże, jeżeli chodzi o terytorium, ale mniej zaludnione. Dlatego jeżeli mówimy o pieniądzu, o ich przydzielaniu, to uwzględniamy przede wszystkim gęstość zaludnienia i niemalże automatycznie priorytet mają dzielnice gęściej zaludnione. Z drugiej zaś strony każda gospodyni w swoim mieszkaniu najchętniej sprząta, ustawia najładniejsze meble w salonie, w którym podejmuje gości. Takim „salonem” stolicy jest Starówka i Centrum, ściągające najwięcej gości, turystów, jak też najwięcej inwestycji.

Chociaż mylnie by było sądzić, że zapomniane są inne dzielnice stołeczne. W tym roku udało się nam zrobić szczególnie dużo także w innych dzielnicach. Na przykład, udało się oddać do użytku nową drogę do Pilaitė, ważną nie tylko dla tej dzielnicy, ale też dla Wirszulisek, Karolinek. Jest to jedna z objazdowych zachodnich magistrali.

Zrekonstruowano też ulicę Ateities w Boltupiach, urządzono super nowoczesne oświetlone dróżki rowerowe.

Jeżeli kontynuować rozmowę o osiągnięciach, to udało się nam poddać renowacji dziesięć szkół w różnych dzielnicach stolicy.

Wracając na chwilę do tej części miasta, w której obecnie bawię — kontynuował mer — to ma ona perspektywę stać się rejonem przemysłowym. Na dzień dzisiejszy w dwóch starostwach leżących na styku — Rasu i Naujininkai jest ponad 1000 przedsiębiorstw. I w przyszłości w tej części nie będzie raczej budownictwa mieszkaniowego, a rozlokują się tu spółki, przedsiębiorstwa, no i nowy cmentarz przy ulicy Žirnių, albowiem problem miejsc pochówku w stolicy jest bardzo aktualny”.

Wizyta gospodarza stolicy w różnych dzielnicach nie jest rzadkością. Przypomnieć należy, że ostatnio spotykał się z mieszkańcami Naujininek, notabene bardzo pochwalił wspólnotę dzielnicową za aktywny udział w życiu miasta. A jak zaznaczył poseł na Sejm Aleksander Popławski, 12 grudnia br. zapowiedziane jest spotkanie Artūrasa Zuokasa z mieszkańcami Solenik.

Zanotowała Helena Gładkowska

Poszukujemy pracowitej i zorganizowanej osoby na stanowisko asystentki sekretarki. Konieczna znajomość co najmniej trzech języków (angielski, litewski, polski).
Tel. 210 70 99, 260 86 40.

“Wileńszczyzna
wybiera listę nr.

26

Wileńszczyzna wybiera
zmiany na lepsze...”

• Lietuvos liberalų sąjunga

Zam. 547

Dziesiątka finalistów plebiscytu „Polak Roku 2002”

Władza powinna służyć ludziom

Tadeusz Filipowicz urodził się 25 lipca 1948 r. w Niemenczynie w rodzinie od wieków zamieszkałej w tych okolicach i związanej z historią tej ziemi.

Dziadek, Ignacy Filipowicz, swój drugi dom wybudował w miasteczku na początku ubiegłego stulecia (pierwszy stał nad Wilią, nieopodal dzisiejszego wiszącego, nowego mostu przez rzekę). Ojciec, Franciszek Filipowicz, nieżyjący już od 11 lat, uczestnik wojny obronnej 1939 r.

Po ukończeniu 8 klas Niemenczyńskiej Szkoły Średniej naukę kontynuował w Wileńskim Technikum Elektromechanicznym. Później pracując studiował zaocznie w Sankt-Petersburskim Instytucie Kolejowym, gdzie otrzymał dyplom inżyniera-elektromechanika.

Życie rodzinne i swą działalność zawodową związał z Wilnem, w którym od 15 lat mieszka w starostwie poszylajckim.

Za czasów sowieckich, pracując w różnych wileńskich zakładach produkcyjnych, nigdy nie miał do czynienia zarówno ze strukturami władzy partyjnej, jak też administracyjnymi.

Początek swej działalności społecznej rozpoczął w grupie inicjatywnej na początku lat 90., związanej z budową nowej, polskiej szkoły w Justyniskach (późniejszej im. Jana Pawła II), którą między innymi ukończył jego starszy syn Daniel w 1997 r., studiujący obecnie w Warszawie. Młodszy syn Tadeusz, jest uczniem 10 klasy polskiej szkoły w Lazdynai.

Będąc członkiem ZPL od 1992 r. pan Filipowicz w latach 1996-2000 przez 2 kadencje pełnił funkcje wiceprzewodniczącego Związku.

W 1994 r. został członkiem grupy inicjatywnej i delegatem zjazdu założycielskiego Akcji Wyborczej Polaków na Litwie, biorąc później udział w wyborach samorządowych z ramienia AWPL do Rady m. Wilna. Od 1995, po dzień dzisiejszy, jest radnym Wilna i prezesem frakcji AWPL w Radzie Miejskiej, a od 2000 r. — człon-

Fot. archiwum

kiem Zarządu samorządu stolicy.

Pracując zawodowo (energetyk w jednej ze spółek wileńskich) i społecznie w Radzie Miejskiej (radni i członkowie Zarządu nie są pracownikami samorządowymi) praktycznie nie ma wolnego czasu, jak dla siebie, tak i dla rodziny, gdyż codziennie trzeba przeanalizować mnóstwo dokumentów, rozmawiać z ludźmi, sprawdzać informacje, skargi, spotykać się z wyborcami.

Ogrom pracy radnego w samorządzie, często niewidoczny dla zwykłego mieszkańca Wilna, pochłania masę czasu, ale zarazem daje satysfakcję z rzetelnie spełnionego obowiązku, gdy udaje się coś załatwić dla wyborców — mieszkańców stolicy. Zdaniem Filipowicza, musimy wiedzieć, że chcąc coś osiągnąć, należy umieć wyartykułować i sprecyzować swe potrzeby względem władz, między innymi poprzez swych przedstawicieli wybranych w wolnych i demokratycznych wyborach.

Credo działania prezesa frakcji AWPL — władza powinna służyć ludziom, a nie na odwrót.

W rzadkich chwilach relaksu, podczas porannych spacerów przed pracą w pobliskim lasku, marzy się mu, że w przyszłości, będąc wolniejszym, być może będzie mógł uprawiać na łamach jakiegoś polskiego czasopisma albo gazety społeczno-polityczną publicystykę z psychologiczno-filozoficznym podtekstem.

Inf. wł.

Akcja "PODARUJ ŻYCZENIE!"

ZRÓB PREZENT ŚWIĄTECZNY BLISKIEJ OSOBIE:
pozdrow Jq na łamach "Kuriera"!

Na życzenie Czytelników wznawiamy rozpoczętą w ubiegłym roku akcję, która ma szansę stać się tradycyjną. Tegoroczna akcja potrwa od 7 do 20 grudnia włącznie.

W tym okresie każdego dnia będziemy drukować "KUPON ŚWIĄTECZNY",

do którego należy wpisać pozdrowienia osobie, której chcesz złożyć życzenia. Pozdrowienia z wszystkich kuponów, przysyłanych lub dostarczonych do redakcji, zostaną zamieszczone w świątecznym numerze "Kuriera Wileńskiego" 24 grudnia!

Sprezentuj bliskiej Ci osobie świąteczny numer "Kuriera Wileńskiego"!

Konkurs

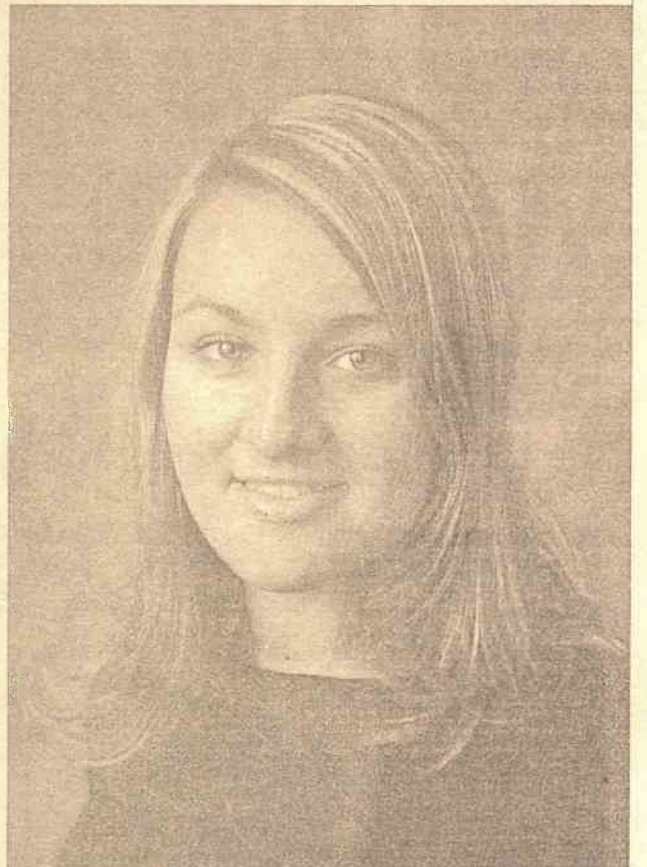
„Dziewczyna Kuriera 2002”

Agata Antoniewicz. Maturzystka gimnazjum im. A. Mickiewicza. Zwirowana nastolatka kochająca życie ponad wszystko. Gram w teatrze. Jednym słowem korzystam z każdego dnia. Rozsiewam uśmiech na cały świat. Czuwam!
Fot. Marian Paluszkiewicz

Renata Varkunaitė. Uczennica 9 klasy Ejszyskiej Szkoły Średniej. Zainteresowania: muzyka, śpiew, gra na fortepianie, gitarze.
Fot. Marian Paluszkiewicz

Iwona Staniszevska. Uczę się w szkole średniej im. Jana Pawła II. Prowadzę drużynę harcerską. Lubię rozsiewać radość.
Fot. Marian Paluszkiewicz

Zrabowano portugalskie klejnoty królewskie

Są bezcenne

Wśród kosztowności, zrabowanych w poniedziałek z muzeum w Hadze, były bezcenne klejnoty, należące kiedyś do portugalskiej rodziny królewskiej – poinformował we wtorek rząd Portugalii.

Z 15 eksponatów, wypożyczonych przez Portugalię Holendrom, łupem złodziei padło sześć, w tym nieoszlifowany 35-karatowy diament, złoty uchwyt laski, wysadzany brylantami, brylantowy naszyj-

nik i dwie brosze. Wszystkie te kosztowności należały do dynastii Braganca, obalonej w wyniku rewolucji z 1910 roku. Minister kultury Portugalii Pedro Roseta podkreślił, że skradzione kosztowności są bezcenne, i zapowiedział, że Lizbona zweryfikuje zasady wypożyczania królewskich klejnotów. W haskim muzeum „Museon” złodzieje ograbili wystawę „Diamenty – od surowych kamieni po klejnoty”, upo-

rawszy się ze skomplikowanymi zabezpieczeniami, w tym czujnikami ruchu i kamerami. Według dyrektora muzeum Berta Molsbergena, włamywacze wybrali najcenniejsze eksponaty z otwartej przed dwoma miesiącami wystawy diamentów. Skradli zarówno nieoszlifowane kamienie, jak i brylanty, a także cenne kolie, tiary, pierścionki i kolczyki ze zbiorów prywatnych i muzeów w całej Europie. (PAP)

Policja przegląda nagrania Choinka ogółocona

Nieznanymi sprawcy ogółocony w nocy bożonarodzeniową choinkę ustawioną na dworcu centralnym w Oslo. Twórcą dekoracji był Magne Furuholmen z norweskiej grupy A-ha.

Gdy podjął się udekorowania dwumetrowej choinki, właśnie z otrzymanych za tę pracę pieniędzy wykonał choinkowe ozdoby, wykorzystując norweskie banknoty i monety. Jako dekoracji użył banknotów o wartości 50, 100, 200 i 500 koron, obwiesił też choinkę łańcuchami wykonanymi z 5-koronowych monet.

Policja przegląda nagrania wideo z zainstalowanych w pobliżu kamer. (PAP)

Badania kardiologa

Niebezpieczne „przygody”

Seks pozamalżeński zwiększa ryzyko ataku serca – ostrzegł brytyjski kardiolog Graham Jackson.

Pary pozostające w długotrwałych związkach są mniej narażone na ataki serca podczas stosunków seksualnych niż osoby miewające „przygody”. Z badań przeprowadzonych przez Jacksona wynika, że aż 75 procent przypadków nagłej śmierci podczas stosunku seksualnego dotyczy seksu pozamalżeńskiego. Czynnikiem, który dodatkowo zwiększa ryzyko ataku serca podczas seksu pozamalżeńskiego, jest znaczna różnica wieku partnerów. (PAP)

Podróż na zewnątrz autobusu

1.5 km. w podskokach!

Wielką przytomnością umysłu wykazała się młoda Finka, która przez półtora kilometra „jechała” na zewnątrz autobusu.

Jak pisał fiński dziennik „Ilta-Sanomat”, kiedy 18-letnia dziewczyna wracając ze szkoły wsiadła do autobusu, kierowca przyciął jej drzwiami rękę. Kierowca autobusu niczego nie zauważył i z normalną prędkością jechał do następnego przystanku. Także współpasażerowie nie słyszeli krzyków dziewczyny, która przez całe półtora kilometra, do szczęśliwego końca, podskakiwała odbijając się nogami od jezdnii. Na następnym przystanku dziewczyna zdjęła but i zaczęła walić nim w szybę autobusu. Dopiero wtedy jadące nim dzieci zaalarmowały kierowcę. „Ilta Sanomat” zaznaczył, że na przystanku niczym nie zrażona Finka otrzepała się ze śniegu i wsiadła do autobusu. (PAP)

wie nie słyszeli krzyków dziewczyny, która przez całe półtora kilometra, do szczęśliwego końca, podskakiwała odbijając się nogami od jezdnii. Na następnym przystanku dziewczyna zdjęła but i zaczęła walić nim w szybę autobusu. Dopiero wtedy jadące nim dzieci zaalarmowały kierowcę. „Ilta Sanomat” zaznaczył, że na przystanku niczym nie zrażona Finka otrzepała się ze śniegu i wsiadła do autobusu. (PAP)

Konkurs „Kuriera Wileńskiego”
i Konsula Generalnego RP w Wilnie
„Polak Roku 2002”

Zgłoszenia na wybranego kandydata (-tkę) z finałowej dziesiątki, do której weszli: Beata Czaplińska, Tadeusz Filipowicz, Józef Kwiatkowski, Michał Mackiewicz, ks. prałat Józef Obrebski, Alina Pacowska, Artur Płokszt, Zbigniew Siemienowicz, ks. Wacław Wołodkiewicz, Zygmunt Zdanowicz, należy zgłosić na kuponie, który zamieszczamy obok.

Uwaga! Na jednym kuponie (nie kserować), można wpisać nazwisko tylko jednego kandydata. Zgłoszenia prosimy nadsyłać do 31 grudnia br. na adres redakcji z dopiskiem „Polak Roku”. Na kuponie prosimy wpisać swoje imię,

Zgłaszany kandydat:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Imię, nazwisko, adres i telefon zgłaszającego:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

nazwisko i adres, ponieważ każdy kupon będzie uczestniczył w loterii.

Informacja pod nr tel. 60 84 44.

Gwiazdy mówią, że dziś ...

BARAN. Twoje dzisiejsze starania nie będą bezowocne. Pewne sprawy wymagają jednak więcej zachodu niż się spodziewasz. Nie zrażaj się tym. Na pewno warto się potrudzić. Jest także nadzieja, że Twoje sprawy uczuciowe zaczną układać się coraz lepiej.

BYK. Dzisiejszy dzień przyniesie z sobą wiele radosnych momentów. Ominie Cię większość życiowych przykrości. Nie powinieneś mieć żadnych powodów do narzekania. Mała niespodzianka od świętego Mikołaja sprawi, że będziesz w świetnym humorze.

BLIŹNIĘTA. To może być dla Ciebie trudny i nerwowy dzień. Ostrożnie i bez pośpiechu podejmuj więc wszelkie decyzje. Zwłaszcza zawodowe. Miej oczy szeroko otwarte, aby jakiś błąd nie naraził Cię na problemy natury prawnej.

RAK. Dzisiejszy dzień będzie w miarę spokojny i pomyślny. Wenus w Skorpionie zadba o dobry kontakt z Twoją drugą połową. Także drobne zajęcia w domu mogą dostarczyć Ci wiele zadowolenia.

LEW. To będzie dla Ciebie dość trudny i nerwowy dzień. Musisz uważać nie tylko na to co mówisz, ale także na to co robisz. Twoja forma psychofizyczna nie wydaje się być najlepsza. Brak opanowania i zmienne nastroje mogą jeszcze zaognić sytuację.

PANNA. To będzie dla Ciebie bardzo ważny dzień. Księżyc w Koziorożcu sprawi, że staniesz się wyjątkowo pracowita, ale też skłonna do popadania w depresję. Zawodowe obowiązki wymagać będą zdecydowanych i dobrze przemyślanych posunięć.

WAGA. Decyzje, które dziś podejmiesz będą ważne dla Twojej przyszłości. Staraj się więc postępować z najwyższą ostrożnością, zwłaszcza w sprawach zawodowych.

SKORPION. Dzisiaj nie wszystkie sprawy ułożą się po Twojej myśli. Jeśli jednak zapanujesz nad emocjami, to być może wyjdiesz zwycięsko z każdej opresji. Nie załamuj się więc ale zakasaj rękawy i zabierz się do roboty.

STRZELEC. Dzisiaj nie będziesz miał większych powodów do narzekania. Możesz jednak dużo stracić, jeśli swoją energię skierujesz w niewłaściwym kierunku. Prawdopodobnie zgubią Cię wygórowane ambicje. Brak odpowiedniej kontroli nad tym, co robisz może narazić Cię na zupełnie niepotrzebne ryzyko.

KOZIOROŻEC. Odczujesz dziś znużenie i brak satysfakcji. Drećć Cię także będzie nastrojowa huśtawka i ogólny niepokój. Plany, z realizacją których wiązałeś duże nadzieje, nagle staną się zagrożone.

WODNIK. Do południa zrezygnuj z trudnych i odpowiedzialnych zadań. W tym czasie nie możesz liczyć na pomoc ani zrozumienie. Pojawią się konflikty ze współpracownikami i współpracownikami. Nieprzemysłane decyzje mogą mieć negatywny wpływ na wszystkich zainteresowanych.

RYBY. Najważniejszą dla Ciebie sprawą będą dziś finanse. Im należy poświęcić najwięcej uwagi i czasu. Wykaż się też samodyscypliną i konsekwencją w działaniu. Wtedy sukces na pewno stanie się Twoim udziałem.

Największe korzyści z unijnej kasy dla Bałtów

388 euro na głowę

W pierwszych latach członkostwa w Unii Europejskiej na statystycznego Polaka przypadnie „na czysto” trzy razy więcej korzyści z unijnej kasy niż na Czecha, ale ponad dwa razy mniej niż na Litwinów.

Tak przynajmniej wynikałoby z przeliczenia na jednego mieszkańca transferów netto z unijnego budżetu wynikających z propozycji przewodniczących Unii w tym półroczu Duńczyków. Po odliczeniu składek członkowskich Polska miałaby otrzymać „na czysto” z unijnej

kasy 6,441 mld euro w latach 2004-2006. Daje to 167 euro na jednego mieszkańca. Stosunkowo największe korzyści zaoferowała Unia biedniejszym od Polaków Litwinom – po 388 euro na głowę. Tylko nieco mniejsze – Łotyszom i Estończykom. Na niewiele mniej od Polaków mogą liczyć Słowacy, Węgrzy dostaliby o jedną piątą mniej, a ponad trzykrotnie mniej Czesi. Najmniejsze transfery z Unii w przeliczeniu na głowę zaoferowano najbogatszym spośród kandydatów Cypriotom. (PAP)

Korzyści netto 2004-2006 PKB na głowę w proc.

Kraj	w mln euro	w euro na głowę (2001)	średniej unijnej
Polska	6441	167	40
Litwa	1336	388	38
Węgry	1329	130	51
Łotwa	824	343	33
Słowacja	827	153	48
Czechy	510	50	57
Estonia	499	356	42
Słowenia	135	67,5	69
Cypr	55	44,0	80
Malta	33	82,5	55

Dane raportu

„Stosunkowo ograniczony problem”

Estonia – jeden z najmniej skorumpowanych krajów kandydujących do UE – jest najmniej skorumpowanym państwem wśród kandydatów – wynika z raportu Instytutu Otwartego Społeczeństwa i Instytutu Jaana Tonissona. W raporcie wymienia się Łotwę jako mającą „wielki problem” z korupcją i Litwę, która ma „poważny problem” z tym zjawiskiem. Nie pomija się w nim też Polski, w której podobnie jak w Bułgarii i Rumunii, korupcja jest „szeroko rozpowszechniona”.

„Raport potwierdza, że korupcja jest tu (w Estonii) mniejszym problemem niż w większości krajów kandydujących do UE, – powiedział estoński dziennikowi „Eesti Paevaleht” Triin Reinsalu z centrum analitycznego korupcji z Instytutu Jaana Tonissona. Korupcja jest, „stosunkowo ograniczonym

problemem” w Estonii – głosi raport. Mimo to zaleca się w nim kontynuowanie kontroli działalności instytucji antykorupcyjnych w Estonii, przede wszystkim parlamentarnego komitetu antykorupcyjnego i biura zamówień publicznych oraz zapewnienie odpowiedniego nadzoru nad samorządami.

Głównymi problemami Estonii, na które wskazuje się w raporcie, są słaba ochrona prawna obywateli oraz korupcja – choć niewielka – w policji i straży granicznej. Urzędowi Ceł zaleca się nasilenie walki z korupcją i wprowadzenie kodeksu etycznego.

Według UE, wysiłki dziesięciu krajów kandydujących do Unii, mające na celu walkę z korupcją, są często niewystarczające, jeśli uwzględni się wagę problemu. (PAP)

Lucjan Rydel

Betlejem Polskie

w wykonaniu Bałtyckiego Teatru Dramatycznego z Koszalina.
Stara, rozśpiewana i udratyzowana opowieść Betlejemska,
głęboko osadzona w polskiej historii i tradycji...
Tylko jeden spektakl w Wilnie, w Domu Kultury Polskiej,
15 grudnia, niedziela, godz. 16.00.

Radio Znad Wilii poszukuje

Prezenterów

Zakres obowiązków:
prowadzenie audycji radiowych

Wymagania:

wiek ponad 25 lat, cierpliwość,
zorganizowanie, komunikatywność,
kreatywność, poprawna polszczyzna.

Na CV i list motywacyjny
czekamy do 10 stycznia 2003 roku.

Al. Laisvės 60, LT-2056 Vilnius z dopiskiem „Praca”

E-mail: info@znadwilii.lt

Informacja pod nr tel. 249 08 07.

ZNAD WILII
103.8 FM

Uzupełniając publikację

Byliśmy świadkami

Artykuł w nr 211 „KW” „Raport z rozstrzelanego świata” mocno mię wzruszył, napłynęły wspomnienia z dzieciństwa i wreszcie wziąłem się za pióro (długopis), bo moje dzieciństwo i początek wieku młodzieńczego upłynęły w Ponarach, tym ongiś czarującym, błogosławionym, a następnie przeklętym zakątku Wileńszczyzny. Do lat 50-tych był to park, obecnie – prawie śmietnik.

Przeklętym – dlaczego? Hitlerowskie ludobójstwo, następnie łyż na oczach Polaków, zmuszonych porzucić Ojczyznę i osiadać na ziemiach odzyskanych, uciekając przed NKWD (transporty stały również w Ponarach), następnie – 1948-1951 – lament deportowanych na Wschód i Sybir, no i przekształcenie tego parku w stację towarową, rozlewnię ciekłego gazu itd. Znałem Kazimierza Sakowicza i przez pewien czas (około roku) mieszkaliśmy w jednym domu – pana Ciesinda – a ostatni dom wzdłuż kolei po prawej, jadąc koleją do Landwarowa. Za domem p. Ciesinda ok. 50 m był bunkier niemiecki, a przez kolej naprzeciwko – ogrodzony drutem kolczastym teren „bazy”.

O sobie: nazywam się Józef Wasilewski, ur. 19 sierpnia 1938 r. w Wilnie. Mój ojciec – też Józef Wasilewski – zamieszkały w Wilnie, przy ul. Mickiewicza 19 m. 40 (dom hr. Jadońskiego) p. por. rezerwy, studiował prawo na USB i ucząc się jednocześnie pracował w Związku Studenckim. Mama – Helena Wasilewska – pracowała nauczycielką w szkole prywatnej. W sierpniu 1939 r. ojciec został powołany do służby czynnej i padł ofiarą zbrodni katyńskiej w kwietniu 1940 r. w obozie Starobielskim. Mama, jako żona polskiego oficera

(ojciec często chodził w uniformie) obawiając się prześladowań ze strony bolszewików, we wrześniu 1939 r. przeniosła się z Wilna do Ponar, do domu swojej siostry i szwagra Leokadii i Jana Sajewiczów. Sajewiczowie mieli córkę Janinę (od 1943 r. Bartoszewicz). Dom Sajewiczów był w odległości 200 m od terenu „bazy”. Z początkiem masowych mordów ludności zjawiał się oficer SS i rozkazał w ciągu 24 godzin opuścić dom. Przyjął nas do swego domu pan Ciesiul, u którego kwaterował również p. Kazimierz Sakowicz z żoną. Państwo Sajewiczowie i p. Kazimierz mieszkali na parterze, ja z mamą – na poddaszu. Pan Sakowicz często przychodził zabawić mnie, wykonywał rozmaite zabawy z papieru – gołębie, strzały, łódki, harmonijki, czapki itp. Odwiedziny p. Sakowicza były dla mnie świętem. Dopiero po wielu latach zrozumiałem, że marsarda domu była doskonałym punktem obserwacyjnym. O notatkach p. Kazimierza zakopywanych w butelkach nikt nie wiedział. Dopiero parę lat po wojnie, kiedy z Polski przyjechała żona p. Sakowicza i odkopano część butelek, stało się to sensacją. W połowie lat 50-tych dom p. Ciesiula zniesiono, a przez działkę przeprowadzono odgałęzienie kolei, więc nie ma nadziei odnalezienia pozostałych notatek. To, że świadectwa p. Kazimierza przemówiły po upływie pół wieku, jest niezbyt ścisłe. W broszurkach, wydawanych w latach 50-60 ub. wieku przytoczono urywki z notatek pana Kazimierza. Co do wersji zabójstwa, to „strzelcy ponarscy”, nic się nie domyślali, bo by go zamordowali od razu. Żona p. Sakowicza niedomagala i nieraz rodzinę Sakowiczów odwiedzał lekarz Niemiec,

co stwarzało opinię lojalności wobec Reichstagu. Co do kierunku ostatniej wyprawy, to mówiono, że miał zamiar jechać rowerem w stronę Połukni. Fakt, że nie zabrano roweru, świadczył, że zabójstwo było polityczne. „Szaulisi” wysławiali się tym, że z zamordowanych zrywano nawet lepszą odzież, a tu nie zabrano roweru. Motywy podróży – zdobycie żywności (a możliwe i zbiór materiałów o partyzantce). Żywności należało szukać (handel wymienny) na wsi, a nie w Wilnie. Jak wiadomo, Wilno zostało całkowicie zablokowane (okrążone) przez wojska sowieckie 8 lipca 1944 r., więc za 3 dni do blokady drogi roily się od żandarmerii i do Wilna o wiele prościej było dojechać pociągiem. Gdy na Zaduski stawialiśmy świecę w Kwaterze Marszałka na Rosie, Janina Bartoszewicz stawiała świecę na drugiej mogile z lewa od południowej furtki, twierdząc, że tu spoczywa pan Sakowicz. Obecnie śladu po niej nie widać (na Rossie mam pochowanych dziadka i wujów, więc odwiedzam mogily).

Odnosnie tych jam na bazie i pomników. Gdy w dzieciństwie na bazie pasaliśmy kozy, różnych jam – od małych 5-metrowych do tych zamurowanych z polnego kamienia było 17. W końcu lat 50-tych większość jam zasypano spycharką. Przedtem w jamach były tablice z informacją (pocz. lat 50-tych) o tych, kto tu poległ, następnie ta informacja znikła. Jamy murowane zrujnowano – kamienie zabrano na budowy miejskie. Resztki niszczone są w czasie obecnym – byłem w Ponarach w kwietniu br. i widziałem ślady ciężarówki i wyniki „pracy” wandalii.

Z wyrazami szacunku
Józef Wasilewski

Rozwój gospodarczy regionów dzięki Internetowi

Potrzebna i na czasie

W końcu ubiegłego tygodnia w Osiece koło Bartoszyca odbyło się spotkanie przedstawicieli małych i średnich firm z Polski, Litwy i Rosji. Na konferencję przybyło 26 przedsiębiorców polskich oraz 21 biznesmenów z firm litewskich i rosyjskich z obwodu kaliningradzkiego.

Współpraca transgraniczna obejmuje całokształt zjawisk związanych z kontaktami z przylegającymi do danego obszaru regionami państw sąsiednich w ramach uprawnień przedmiotów regionalnych i lokalnych. Aktualnie istniejące umowy międzyregionalne czy związki miast bliźniaczych poza efektem promocyjnym przynoszą,

niestety, niewielki pożytek ekonomiczny i społeczny. Najczęściej w ramach takich umów przekazywane są dary lub przeprowadzane wymiany i szkolenia. Skala zaangażowania społeczeństwa pozostaje jednak znikoma, a jeszcze mniejsza środowisk gospodarczych. Problemem relacji partnerskich jest dość duża przypadkowość w doborze partnerów. Często fakt partnerstwa wynika nie ze świadomego wyboru, ile raczej z przypadkowości kontaktu. W efekcie cały szereg umów o współpracy jest martwych, albo sprowadza się do bardzo wąskich dziedzin życia. Wszystko to jest efektem braku umiejętności pozyskania i wykorzystania funduszy pomocy z UE jak też wniesienia wymaganego wkładu własnego.

Podczas konferencji poruszano możliwości wykorzystania Internetu jako narzędzia rozwoju współpracy gospodarczej małych i średnich firm polskich, rosyjskich i litewskich, działających w regionach przygranicznych. Program obejmował szkolenie przedsiębiorców trzech krajów w korzystaniu z Internetu, e-mailu, przedstawione zostały wyniki badań profilu użytkowników. Podczas zorganizowanych w trakcie konferencji warsztatów rozważano możliwości trójstronnej współpracy organizacji i instytucji

z regionów przygranicznych Polski, Rosji i Litwy m. in. w zakresie rozwijania Internetu. Najciekawsze dyskusje rozgorzały drugiego dnia podczas zgłaszania konkretnych propozycji i uwag dotyczących stron internetowych firm oraz ich stron prezentacyjno-informacyjnych.

Aurelija Buzaitė, kierownik Informacyjnego Centrum Biznesu w Šakiai, opowiedziała o działalności Centrum, które nie tylko świadczy usługi informacyjne, bada rynek, pomaga nawiązać odpowiednie kontakty, lecz też sprawdza wiarygodność firm.

– Skutecznym instrumentem w rozwijaniu kontaktów byłoby utworzenie strony internetowej, która zawierałaby informacje na temat firm i rynku ze wszystkich trzech regionów. W tej chwili jest ogromna luka, co hamuje rozwój współpracy gospodarczej Litwy na przykład z obwodem kaliningradzkim – powiedziała pani Buzaitė.

Zarówno goście, jak i gospodarze byli zgodni co do tego, że konferencja taka była potrzebna i na czasie. Nie szczędzili więc słów podziękowania pod adresem jej organizatora – Warmińsko-Mazurskiej Agencji Rozwoju Regionalnego w Olsztynie.

Danuta Kamilewicz

